

Verkiezingen
2025

Iedereen doet mee!

Bouwstenen voor de verkiezingsprogramma's

De uitdagingen voor mensen met een beperking, hun familie en de gehandicaptenzorg zijn aanzienlijk. Bij ongewijzigd beleid zullen deze toenemen en uitgroeien tot bredere maatschappelijke vraagstukken.

Ruim 2 miljoen mensen in Nederland leven met een beperking. Bijvoorbeeld een visuele, auditieve en/of lichamelijke beperking. Meer dan 1 miljoen mensen hebben een licht verstandelijke beperking en ongeveer 100.000 mensen hebben een ernstige tot zeer ernstige verstandelijke beperking. Tel hun ouders, kinderen, broers, zussen, partners, vrienden en de ruim 200.000 medewerkers daarbij op en het is duidelijk hoe groot de maatschappelijke impact is.

De ambitie van de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland is dat Nederland zich ontwikkelt tot een samenleving waarin mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen. Een samenleving waarin mensen met een beperking een betekenisvol leven kunnen leiden,

hoe verschillend de invulling daarvan ook kan zijn. Dat gaat dus niet alleen over 'zorg', maar juist over 'leven'. Over samen opgroeien, samen werken, samen wonen en samen leven.

Dit vereist integraal overheidsbeleid op verschillende terreinen, zoals de zorg, de arbeidsmarkt, wonen, kinderopvang, onderwijs, sport en vrije tijd én rechtsgelijkheid voor alle burgers in Nederland, met of zonder beperking. Daarbij vragen we de steun van uw partij.

Hieronder doen we suggesties voor in uw verkiezingsprogramma, die bijdragen aan het realiseren van onze toekomstvisie.

We doen voorstellen voor de volgende onderwerpen:

- Jeugd & jongeren: samen opgroeien
- Meedoen: een toegankelijke samenleving
- Meedoen: recht op bestaanszekerheid, werk & participatie
- Arbeidsmarkt: mensenwerk
- Stelsel: van systemen naar oplossingen
- Financiering: investeren in plaats van bezuinigen

Jeugd & jongeren: samen opgroeien

Samen opgroeien, van jongs af aan: kinderen met en zonder beperking naar dezelfde kinderopvang. Want jong geleerd, is oud gedaan. Zo bouwen we aan de inclusieve samenleving van de toekomst. Zorg dat kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien.

Laat jongeren met jeugdhulp pas los als de basis op orde is op vijf belangrijke levensdomeinen (de 'big 5'): wonen, school en/of werk, inkomen, welzijn (hulp en ondersteuning) en support (een netwerk om op terug te vallen). Verklein de toekomstige zorgvraag door te investeren in de toekomst van jongeren.

- **Maak van samen opgroeien de norm.** Kinderen met en zonder beperking samen op de kinderopvang en de voorschoolse opvang. Naar dezelfde school en sportclub.
- **Haal de harde knip bij 18 jaar uit de Jeugdwet en zet de 'big 5' centraal.** Veel jongeren met een beperking hebben langer ondersteuning nodig om de stap naar (zo zelfstandig mogelijk) wonen, werken en leven te maken.
- **Regel waakvlam-ondersteuning:** jongeren die dat nodig hebben moeten terug kunnen vallen op hun oude hulpverlener als ze na afloop van een hulptraject toch een steuntje in de rug nodig hebben.
- **Schrap de voorgenomen invoering van een eigen bijdrage bij jeugdhulp.** Een eigen bijdrage leidt tot zorgmijding en is in strijd met internationale verdragen.
- **Maak een einde aan de doorgeschoten marktwerking in de jeugdzorg** en de explosieve groei van nieuwe aanbieders. Versterk het toezicht en de kwaliteit.

Meedoen: een toegankelijke samenleving

A photograph of a man and a woman in a bright, indoor setting. The man, on the left, has a beard and is wearing a pink hoodie. The woman, on the right, is wearing a yellow puffer jacket and a grey beanie with large white headphones. They are both smiling and fist-bumping each other. The background shows a white shelf with books and some green plants.

'Een beetje toegankelijk bestaat niet!' Als je ergens niet kunt komen of niet naar binnen kunt, dan kun je ook niet meedoen.

Meedoen is een grondrecht: de overheid is verantwoordelijk voor een toegankelijke samenleving. Niet de beperking is het probleem, maar de samenleving is onvoldoende ingericht om iedereen te laten meedoen. Dit is de kern van het VN-verdrag Handicap en raakt vrijwel alle beleidsterreinen. Dit thema verdient meer urgentie en regie.

- **Zet ervaringsdeskundige mensen met een beperking in** bij het ontwikkelen en evalueren van overheidsbeleid, maar ook bij de monitoring van de uitvoering.
- **Veranker de nu nog vrijblijvende toegankelijkheidsnormen in de wet:** openbare gebouwen, de openbare ruimte en voorzieningen als winkels, horeca en podia moeten voor iedereen toegankelijk zijn.
- **Bouw meer (rolstoel)toegankelijke woningen** en laat alle nieuwbouw voldoen aan minimale toegankelijkheidseisen.
- **Verbeter de toegankelijkheid van het (openbaar) vervoer:** het ontbreken van passend vervoer beperkt mensen met een beperking ernstig in hun mobiliteit en vrijheid.

Meedoen: recht op bestaanszekerheid, werk & participatie

Mensen met een beperking hebben talenten. Benut deze talenten. Dat vermindert de zorgvraag én levert arbeidspotentieel op. Zij willen niet alleen deelnemen aan de samenleving, maar daar ook graag zelf actief aan bijdragen. Dat kan door hen betaald werk te laten verrichten. En waar dat (nog) niet mogelijk is door een betekenisvolle daginvulling, die aansluit bij iemands talenten en mogelijkheden.

- **Een aparte ondersteuningswet** voor mensen die levenslang zijn aangewezen op de Participatiewet. De Participatiewet is ingericht als tijdelijk vangnet en is daarmee ongeschikt voor deze mensen.
- **Structurele financiering voor brancheopleidingen in de gehandicaptenzorg**, gericht op jongvolwassenen die niet in aanmerking komen voor een reguliere vervolgopleiding.
- **Zet 'Simpel Switchen' breder in**. Als iemand met een beperking de stap naar betaald werk zet, maar het even tegenzit en dit toch niet lukt, is een vangnet nodig: de eerdere rechten moeten direct weer in werking treden.
- **Beloon bedrijven die mensen met een beperking een werkplek bieden** en financier werkplekaanpassingen.

Arbeidsmarkt: mensenwerk

Gehandicaptenzorg is mensenwerk. Stabiliteit en continuïteit zijn van groot belang, zeker bij de meest complexe zorgvormen. Er is een groot tekort aan medewerkers: de sector komt nu al bijna 10.000 medewerkers tekort en dit aantal loopt op tot boven de 30.000 in 2034. Ondersteun de sector bij het aantrekkelijker maken van het werken in deze sector. De beloning van zorg-medewerkers blijft achter bij vergelijkbare functies in andere sectoren.

- **Maak een einde aan de loonkloof.** Geef in de zorgtarieven ruimte voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor medewerkers in de gehandicaptenzorg.
- **Verlaag de registratielast.** Geef zorgmedewerkers meer professionele ruimte en vertrouw op hun [vakmanschap](#).
- **Zorg voor structurele financiering van opleiding en werkbegeleiding** in de gehandicaptenzorg: als vast onderdeel in de tariefopbouw, in plaats van via tijdelijke subsidieregelingen.
- **Maak verkorte opleidingen financieel aantrekkelijker**, zodat zij-instromers en herintreders sneller inzetbaar zijn.
- **Schrap de BTW op detachering van zorgmedewerkers.** Samenwerking en het delen van schaarse kennis en expertise moet worden beloond in plaats van belast.

Stelsel: van systemen naar oplossingen

Systemen en wetten werken elkaar te vaak tegen. De veelheid aan schotten en financiers in de gehandicaptenzorg leidt tot bureaucratie en grote verschillen. Dit creëert onduidelijkheid voor cliënten en verwanten. Het belemmert bovendien samenwerking en zorg op maat, ook waar het gaat om werk en onderwijs. De belastingdruk en het toeslagenstelsel ontmoedigen medewerkers te vaak om meer uren te gaan werken.

- **De stap naar werk moet lonen.** Moderniseer de fiscale en sociale wetgeving. Een kleine inkomensstijging leidt nu te snel tot verlies van uitkering of toeslagen en hogere eigen bijdragen. Dit geldt zowel voor mensen met een beperking die stappen op de arbeidsmarkt zetten als voor zorgmedewerkers.
- **Voer zo snel mogelijk landelijke basisnormen voor gemeentelijke zorg & ondersteuning in.** Nu bepaalt iemands postcode welke hulp en ondersteuning beschikbaar is. Stop deze postcodeloterij.
- **Stel een bovengrens aan de stapeling van eigen bijdragen en eigen risico** voor mensen die op meerdere regelingen zijn aangewezen.
- **Een 'Deltaplan LVB' is nodig,** met een integrale aanpak over de grenzen van ministeries als VWS, SZW en J&V heen. Ondersteuning van mensen met een licht verstandelijke beperking voorkomt eenzaamheid, schulden, verslavingsproblematiek en misbruik door criminelen. Deze doelgroep wordt nu te vaak niet gezien of herkend.

Financiering: investeren in plaats van bezuinigen

Bij de gehandicaptenzorg draait het écht om langdurige zorg: vaak levenslang. Dit beperkt de flexibiliteit in de bedrijfsvoering en vraagt om een meerjarig financieel perspectief in plaats van de huidige dagkoersen. Ongefundeerde bezuinigingsplannen en uitstel van investeringen bedreigen een sector die al zwaar onder druk staat. Kostprijsonderzoek door de Nederlandse Zorgautoriteit toont aan dat de tarieven voor de gehandicaptenzorg te laag zijn. Zorgaanbieders hebben investeringen uitgesteld om de zorg te kunnen betalen. Een inhaalslag is nodig, naast een stabiel meerjarenperspectief.

- **Schrap de voorgenomen structurele bezuinigingen** (van € 158 miljoen in 2027 oplopend tot € 213 miljoen in 2029 en verder) op de gehandicaptenzorg in de Wet langdurige zorg.
- **Creëer ruimte in de zorgtarieven voor maatschappelijk wenselijke investeringen**, zoals verduurzaming van zorgvastgoed, technologische innovaties en het opleiden en bijscholen van zorgmedewerkers.
- **Investeer in onderzoek en kennisontwikkeling** binnen de gehandicaptenzorg.
- **Maak samen met de sector een langetermijnvisie** op de ontwikkelingen in de gehandicaptenzorg en de bijbehorende financiering.

Visie 2030

Lees meer over onze ideeën voor de toekomst van de gehandicaptenzorg in onze [Visie 2030](#)

Blijf op de hoogte via onze [wekelijkse digitale nieuwsbrief](#)

Volg ons op

of bekijk onze website www.vgn.nl

